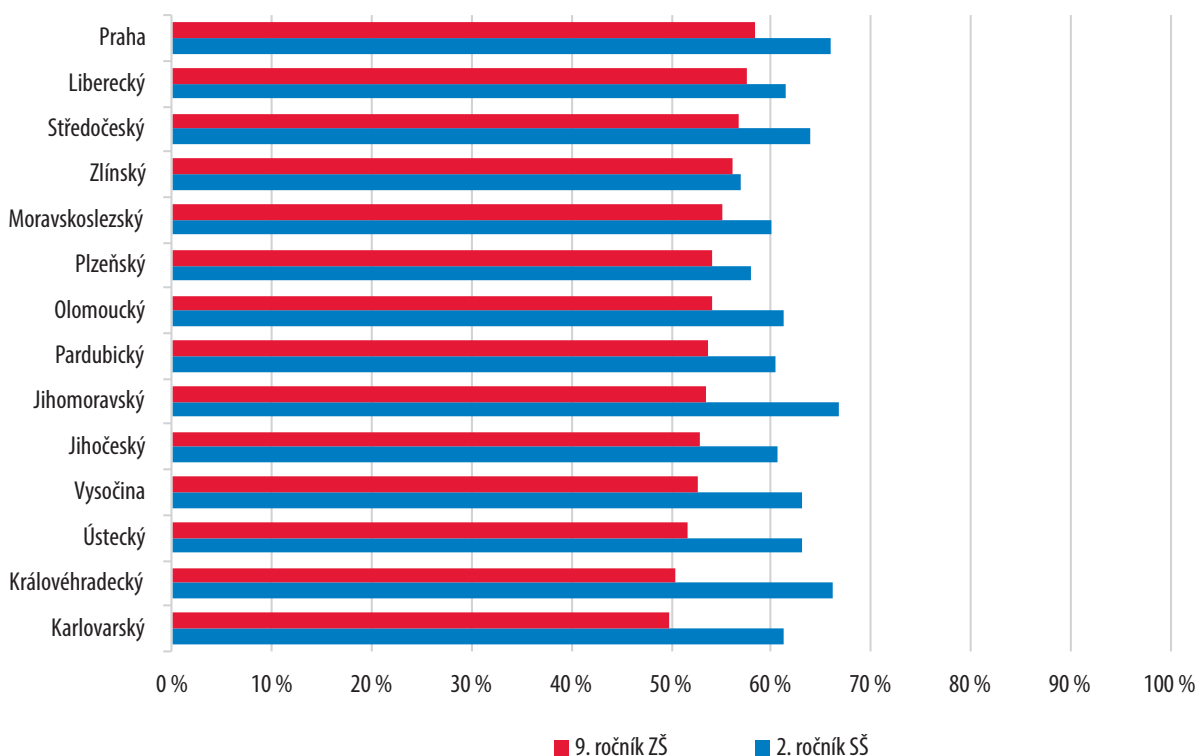

Regionální umístění školy

Rozdíly mezi kraji jsou v případě zjišťování úrovně sledovaných aspektů sociální gramotnosti pozorovány jak v případě žáků 9. ročníku ZŠ, tak v případě žáků 2. ročníku SŠ, přičemž rozpětí mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou bylo v obou případech přibližně 10 p. b. (viz graf č. 14). V případě žáků 9. ročníku ZŠ dosáhli nejvyšší úspěšnosti v testu žáci pražských škol, naopak nejnižší úspěšnosti dosáhli žáci škol v Karlovarském, Královéhradeckém a Ústeckém kraji. Regionální rozdíly ve výsledcích žáků 2. ročníku SŠ jsou výrazně ovlivněny odlišnostmi oborové struktury žáků zapojených středních škol v jednotlivých krajích. Při kontrole těchto vlivů dosáhli nejlepšího výsledku žáci pražských škol, nejhoršího výsledku pak, poměrně netradičně, žáci středních škol Zlínského kraje.¹⁶

Graf 14

Průměrná úspěšnost žáků 9. ročníku ZŠ a 2. ročníku SŠ podle regionálního umístění školy

Významnost charakteristik žáků a škol pro rozdíly v úspěšnosti v testu

Jednotlivé charakteristiky žáků a škol mají na výsledky dosažené žáky různě silný vliv. Takto mohou být například horší výsledky žáků středních škol umístěných v menších obcích dány spíše nižším zastoupením žáků gymnázií v jejich vzorku, a nikoli samotnou velikostí obce. Z tohoto důvodu byla významnost zde hodnocených charakteristik žáků a škol pro vysvětlení rozdílů v úspěšnosti žáků v testu sledovaných aspektů sociální gramotnosti posuzovaná současně, a to odhadem modelů pro žáky 9. ročníku ZŠ a pro žáky 2. ročníku SŠ. Tabulka č. 10 v příloze č. 3 kvantifikovaně dokládá ty charakteristiky, které byly v odhadovaných modelech identifikovány jako nejvýznamnější.

- V případě žáků 9. ročníku ZŠ se jako nejvýznamnější faktory rozdílů v úspěšnosti žáků v použitém testu ukazují být postavení žáka jako žáka se SVP, umístění školy v Královéhradeckém a Ústeckém kraji a pohlaví žáka (s lepšími výsledky dívek).

16 Podobný poznatek (nejvyšší úspěšnost v Praze, nejnižší v Ústeckém a Karlovarském kraji) přineslo také zjišťování dosažené úrovně sociální gramotnosti ve školním roce 2015/2016. Naopak žáci Zlínského kraje obvykle patří ve zjišťováních výsledků vzdělávání a zjišťováních dosažené úrovně ve vybraných aspektech gramotnosti k lepší skupině žáků.